

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Μέλος των: *International Union for Conservation of Nature and Natural Resources (IUCN)*
Europa Nostra • European Environmental Bureau (EEB)

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ

◆ ΑΠΡΙΛ - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 1988

◆ ΕΤΟΣ 16ο

◆ ΑΡΙΘΜ. ΦΥΛ. 3

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ: Κραυγή αγωνίας για το περιβαλλοντικό αδιέξοδο της χώρας

«Αν χαθεί η μάχη για το περιβάλλον, κάθε άλλη μάχη είναι μάταιη»

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (για την προστασία του Περιβάλλοντος και της Πολιτιστικής μας Κληρονομιάς) με την ευκαιρία της 5ης Ιουνίου Διεθνούς Ημέρας Περιβάλλοντος, διαπιστώνει με αγωνία και μεγάλη ανησυχία ότι ενώ στον διεθνή χώρο υπάρχουν, έστω και λίγα ελπιδοφόρα μηνύματα και παραδείγματα συνετής διαχείρισης και άμεσης ανταπόκρισης στα σοβαρά περιβαλλοντικά προβλήματα που αναφύονται, στον ελληνικό χώρο τα αντίστοιχα προβλήματα διαρκώς γίνονται και περισσότερο δυσεπίλυτα και συσσωρεύονται επικίνδυνα.

Λίγους μήνες μετά την επίσημη λήξη του Ευρωπαϊκού Έτους Περιβάλλοντος και παρά τους ωραίους λόγους φαίνεται να εξαπνίζονται οι προσδοκίες για μια «άλλη προσέγγιση» στα οικολογικά ζητήματα του τόπου. Θέλοντας να

ενθαρρύνουμε όσο γίνεται τις όποιες προσπάθειες από πλευράς της Πολιτείας και αναζητώντας έστω και ένα θετικό παράδειγμα, μια έστω ευνοϊκή λύση σε ένα απ τα άπειρα προβλήματα της χώρας μας, δυσκολευόμαστε ειλικρίνως να το βρούμε.

Τα δάση μας καταστρέφονται όχι μόνο με τις φωτιές αλλά και με τους «δασοκτόνους» «οικοπεδοφαγικούς» νόμους, παρά την ομόφωνη αντίδραση όλων των ειδικών φορέων. Η διάβρωση των εδαφών μας προχωρεί με γοργούς ρυθμούς. Οι θάλασσές μας συνεχίζουν να ρυπαίνονται αφού κύρια έργα, όπως αυτά της Ψιττάλειας ή του Βόλου, είτε είναι ανεπαρκή είτε έχουν διακοπεί, ενώ η πλειονότητα των βιομηχανικών και τουριστικών εγκαταστάσεων και το σύνολο σχεδόν των παράκτιων πόλεων δεν διαθέτουν ή δεν λειτουργούν

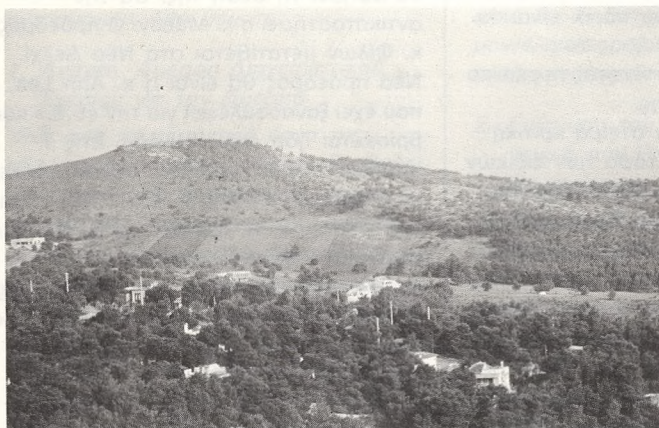
σωστά τις απαραίτητες εγκαταστάσεις καθαρισμού.

Η Ελλάδα δεν διαθέτει ακόμη ούτε ένα συλλογικό κέντρο επεξεργασίας τοξικών ιλύων και αποβλήτων, με αποτέλεσμα οι αντίστοιχες ουσίες να βρίσκουν παράνομες και επικίνδυνες διεξόδους στο περιβάλλον. Η χλωρίδα και η πανίδα μας, η πλουσιώτερη της Ευρώπης, καταστρέφεται με ρυθμούς ταχύτατους αφού οι βιότοποι, ακόμα και οι κηρυγμένες βάσεις διαφόρων συμβάσεων περιοχές «υπό προστασία» δεν διαθέτουν ούτε υποδομή ούτε προσωπικό για τη διαχείριση και ουσιαστική τους προστασία. Το ανεξέλεγκτο και ασυγκράτητο κυνήγι ολοκληρώνει την καταστροφή.

Η αρχιτεκτονική μας κληρονομιά αλλοιώνεται, χάνεται απροστάτευτη από τις φυσικές καταστροφές, τη ρύπανση,

Πεντέλη 1974.

Πεντέλη 1988: Δεκατέσσερα χρόνια μετά.

Πεντέλη 1974: Πυρκαγιά στο δάσος.

Πεντέλη 1988: Στο ίδιο μέρος φυτεύτηκε τσιμέντο και ξεφύτρωσαν σπίτια. Ποιός θα συγκινηθεί;

την «αντιπαροχή», την έλλειψη επαρκούς φύλαξης και συντήρησης. Πάνω απ' όλα όμως η Ελλάδα και η πρωτεύουσά της, που συγκεντρώνει το 35% του πληθυσμού του Ελληνικού λαού, έχει μετατραπεί διεθνώς σε παράδειγμα προς απόφυγή.

Πρόσφατες ξένες δημοσιεύσεις τη χαρακτηρίζουν ως τη χειρότερη από περιβαλλοντικής και υγειονομικής πλευράς μητρόπολη της Ευρώπης. Ασφαλώς δεν περιμέναμε τις ξένες ανακοινώσεις για να διαπιστώσουμε ό,τι αντιλαμβάνεται ολόκληρος ο πληθυσμός με προβλήματα στην υγεία, ευεξία ή παραγωγικότητά του. Εγκυρότεροι επιστήμονές μας έχουν ήδη δείξει τη σχέση μεταξύ νέφους και θνησιμότητας στην Αθήνα. Τα πρόσφατα μέτρα κατά του νέφους, παρά τα κάποια θετικά σπέρματα που περιέχουν, είναι τελείως αποσπασματικά και ανεπαρκή. Η «Ε.Ε.» από την πρώτη στιγμή επισήμανε ότι με «μονά-ζυγά» και «δακτυλίους» δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπιστεί το τεράστιο αυτό πρόβλημα. Επαναλαμβάνουμε λοιπόν και σήμερα προς την Κυβέρνηση, τα κόμματα και όλους τους πολίτες, ότι *το πρόβλημα του νέφους είναι πρόβλημα πρώτης εθνικής προτεραιότητας. Από τίποτα άλλο δεν απειλείται τόσο ο Ελληνικός λαός, όσο από το πρόβλημα του νέφους.* Λύσεις υπάρχουν. Μερικές έχουν προταθεί ήδη. Άλλες δεν έχουν καθόλου ακουστεί. Η «Ε.Ε.» τονίζει ότι το νέφος οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στους υδρογονάνθρακες, όχι μόνο από τα αυτοκίνητα, αλλά και από τις αντλίες - βενζινάδικα, τις μεταφορές και αποθήκευση καυσίμων και τις εγκαταστάσεις των Διυλιστηρίων, που παρά την αντίθεσή μας επεκτάθηκαν

στον Ασπρόπυργο.

Μέτρα και τεχνολογία φτηνή και αποτελεσματική για περιορισμό των υδρογονανθράκων υπάρχουν και εφαρμόζονται αλλού επιτυχώς. Ακόμα, το νέφος δεν είναι θέμα ενός μικρού τμήματος του κέντρου. Είναι πρόβλημα ολόκληρου του λεκανοπεδίου που επεκτείνεται και επιδεινώνεται από τις συνεισφορές του Θριάσιου Πεδίου. Κάθε αποσπασματική λύση στην οποία παραμελούνται ουσιαστικές παράμετροι του προβλήματος, επιδεινώνει την κατάσταση, δημιουργεί δευτερογενείς, αλυσιδωτές ζημιές και βλάπτει την υγεία και την οικονομία.

Ας γίνει έστω και σήμερα, με την ανάληψη της Προεδρίας των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από την Ελλάδα, κατανοητό ότι *ανθηρά οικονομία μπορεί να βασίζεται μόνο πάνω σε ανθηρό και υγιές περιβάλλον.*

Κάθε οικονομία που βασίζεται σε καταστροφή του περιβάλλοντος και πόρων είναι αργά ή γρήγορα καταδικασμένη να μαραθεί. Αυτό ισχύει διπλά για τη χώρα μας, της οποίας η αίγλη και οι κυριότεροι πόροι είναι τα μνημεία, τα σημεία μνήμης του πολιτισμού και της ταυτότητάς της και το φυσικό περιβάλλον της.

Η «Ε.Ε.» δεν κάνει στείρα κριτική· εκφράζει την αγωνία τόσο των ειδικών επιστημόνων όσο και ολόκληρου του σκεπτόμενου Ελληνικού λαού και προσκαλεί, με την ευκαιρία της 5ης Ιουνίου, τους πολιτικούς, επιστημονικούς και κοινωνικούς φορείς της χώρας σε αναπροσανατολισμό προτεραιοτήτων.

Αν χαθεί η μάχη για το περιβάλλον, κάθε άλλη μάχη είναι μάταιη.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΥΠΕΧΩΔΕ

Οι κ.κ. Α. Κολλάρος και Β. Δωροβίνης παρέστησαν στην τελευταία συνάντηση του ΥΠΕΧΩΔΕ που αφορούσε την Εθνική Επιτροπή Περιβάλλοντος. Ενημέρωσαν το Δ.Σ. και αποφασίστηκε να στείλει η «Ε.Ε.» γραπτή εισήγηση προς τον Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ όπου ν' αναφέρεται ότι το ποσοστό συμμετοχής στην ΕΕΠ των εκπροσωπούμενων κυβερνητικών φορέων και φορέων που εκπροσωπούν την τοπική αυτοδιοίκηση, να μην υπερβαίνει το 50%.

Η EUROPA NOSTRA

Η Europa Nostra βράβευσε το Δήμο Ηρακλείου, το σπίτι του Χατζηκυριάκου-Γκίκα στην Κέρκυρα και το Ερεχθείο. Η εκδήλωση της απονομής θα γίνει στις 5 Ιουλίου και θα παρευρεθεί ο πρόεδρος της Europa Nostra κ. Decoster.

Η SPGH

Η κ. Tony Stearns που ήταν εκτελεστική διευθύντρια του SPGH στην Ουάσιγκτων, αναγκάστηκε με λύπη της να αφήσει τη θέση της. Θα την αντικαταστήσει ο κ. Macoy. Ο πρόεδρος κ. Φίλων μετατίθεται στο Νέο Δελχί. Νέα πρόεδρος θα είναι η κ. Ann Lea, που έχει ξαναδουλέψει για την «Ε.Ε.» και βρίσκεται ήδη στην Ελλάδα. Στις 7 Ιουνίου το Δ.Σ. της «Ε.Ε.» συναντήθηκε στην Αθήνα με την κ. V. Nick, την κ. Ann Lea και τον κ. K. Καρρά του SPGH και συζήτησαν θέματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος. Έγινε ανασκόπηση της πορείας των κοινών προγραμμάτων και προκαταρκτικές συζητήσεις για τυχόν καινούργια.

ΜΕ ΑΠΟΦΑΣΗ του Δ.Σ. της «Ε.Ε.» στάλθηκε σ' όλους τους βουλευτές, τους ευρωβουλευτές, τους υπουργούς, τον Πρωθυπουργό και τα πολιτικά κόμματα ένας φάκελος που περιλάμβανε: το έντυπο για το σπίτι της Πλάκας και τις δραστηριότητες της «Ε.Ε.», το βιβλίο για τον Εθνικό Δρυμό Πρεσπών, ενημερωτικό φυλλάδιο και το προηγούμενο Δελτίο της «Ε.Ε.» μαζί με την παρακάτω συνοδευτική επιστολή του προέδρου της «Ε.Ε.» Μιχ. Σκούλλου.

Αξιότιμε Κύριε

Η «Ελληνική Εταιρία» είναι ένα κομματικό και επαγγελματικό αδέσμευτο μή κερδοσκοπικό Σωματείο με μέλη φυσικά πρόσωπα από όλο το φάσμα του επιστημονικού και επαγγελματικού κόσμου της χώρας με αποδεδειγμένο ενδιαφέρον για το περιβάλλον, που συμπλήρωσε ήδη 15 χρόνια ουσιαστικής προσφοράς στο χώρο της προστασίας του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος της χώρας. Στο έντυπο που εσωκλείεται και που αφορά στην προσπάθειά της για δημιουργία Κέντρου Περιβάλλοντος στην Πλάκα περιγράφονται οι κύριοι τομείς της δραστηριότητάς της.

Το Ευρωπαϊκό Έτος Περιβάλλοντος, ο ολοένα μεγαλύτερος αριθμός πολιτικών που ενδιαφέρονται για το έργο και τις απόψεις μας, η στενή συνεργασία μας με όλους τους σχετικούς φορείς, εθνικούς και διεθνείς, και διάφορες βραβεύσεις προσπαθειών μας (Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών κλπ.) μας ενθάρρυναν στο να εγκαινιάσουμε ένα συχνότερο διάλογο ενημέρωσης με τον πολιτικό κόσμο της χώρας. Στα πλαίσια αυτά θέλουμε να σας εντοπίσουμε δύο θέματα:

1. Ανάγκη Άμεσου Διαχειριστικού Σχεδίου για την Πρέσπα

Ένα από τα σημαντικά έργα της «Ελληνικής Εταιρίας» είναι ο Σταθμός Επιστημονικών Παρατηρήσεων που ίδρυσε και λειτουργεί στην Πρέσπα. Όπως θα δείτε και στο μικρό βιβλίο που σας στέλνουμε, ο Εθνικός Δρυμός Πρεσπών είναι μοναδικός σε αξία και ομορφιά, προστατεύεται από την Ελληνική Νομοθεσία και Διεθνείς Συμβάσεις που υπέγραψε η χώρα, προσφέρει πολλές ευκαιρίες για

ανάπτυξη, αλλά έχει και πολλά σοβαρά προβλήματα. Είναι ένας τόπος που πρέπει να διατηρηθεί ανέπαφος με κάθε θυσία, εξασφαλίζοντας παράλληλα μια υψηλή στάθμη ζωής για τους κατοίκους του.

Αυτό μπορεί να γίνει μόνο αν εξασφαλιστεί σωστή οικολογική διαχείριση της περιοχής που θα συμβιβάζει την προστασία με μια φιλική για το περιβάλλον ανάπτυξη.

Ήδη η «Ε.Ε.» συνεργάζεται με τα αρμόδια όργανα της Πολιτείας για τη θεσμοθέτηση ενός νέου κανονισμού, ενός διαχειριστικού σχεδίου και ενός τοπικού φορέα που θα υλοποιήσει το σχέδιο αυτό που θα λειτουργεί στα πλαίσια της Νομαρχίας Φλώρινας με στόχο να λύνει αποτελεσματικά και γρήγορα και επί τόπου τα προβλήματα.

Το εγχείρημα αυτό που αφορά ένα νέο σχήμα δεν είναι πολύ εύκολο ούτε τελείως ανέξοδο. Πρέπει όμως να θυμηθούμε ότι έχουν ήδη δαπανηθεί πάρα πολλά (μέσω των Μ.Ο.Π.) και έχουν γίνει σοβαρά λάθη που πρέπει να μας διδάξουν για το μέλλον. Υπάρχουν άλλωστε πολλές δυνατότητες ποικίλης χρηματοδότησης.

Απευθυνόμαστε σ' εσάς για να ζητήσουμε τη συμπαράστασή σας στη γρήγορη προώθηση του διαχειριστικού σχεδίου και του κατάλληλου φορέα που θα το υλοποιήσει. Το εγχείρημα αυτό έχει την ομόφωνη συμπαράσταση των κατοίκων. Χρειάζεται ταχύτητα, βούληση και προσοχή για να λυθούν αποτελεσματικά μικρά και μεγάλα προβλήματα, ιδιοκτησιακά, γραφειοκρατικά κλπ. Αν πετύχει η προσπάθεια δεν θα έχουμε σώσει μόνον την απaráμιλλη αυτή περιοχή, αλλά θα διαθέτουμε επίσης και ένα μοντέλο για οικολογική διαχείριση και άλλων ανάλογων ευαίσθητων περιοχών.

2. Ενίσχυση του Έργου της «Ε.Ε.» και γενικά των Περιβαλλοντικών Οργανώσεων της Χώρας

Σε όλες ανεξαιρέτως τις χώρες της ΕΟΚ οι ανεξάρτητοι ιδιωτικοί φορείς που αγωνίζονται για την προστασία του περιβάλλοντος ενισχύονται αμέσως και εμμέσως από την Πολιτεία χωρίς δεσμεύσεις ή ανταλλάγματα σε ποσοστά που φτάνουν στην Ολλανδία, Δανία κλπ. το 95% των δαπανών τους. Στην Ελλάδα

η «Ε.Ε.» εξασφαλίζει περιστασιακά συμβολικές εισφορές από το ΥΠΕΧΩΔΕ, το ΥΠΠΟ κλπ. που δεν είναι καν μόνιμες ώστε να μπορεί να τις προγραμματίσει για κάλυψη μισθού μόνιμου προσωπικού. Το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών της Εταιρίας καλύπτεται από εθελοντική προσφορά εργασίας, συνδρομές και δωρεές μελών και φίλων. Απευθυνόμαστε σε σας για να ζητήσουμε να βοηθήσετε την προσπάθεια ώστε η «Ε.Ε.» και φορείς όπως εμείς με αποδεδειγμένο κοινωνικό έργο και διαφάνεια:

- α. να ενισχύονται ουσιαστικά και σε μόνιμη βάση από το προϊόν των λαχείων, ΠΡΟ-ΠΟ κλπ., όπως συμβαίνει για τα αθλητικά κ.ά. σωματεία·
 - β. να αρθεί το άρθρο του νομοσχεδίου που προβλέπει τη φορολογική απαλλαγή μόνο του 50% του ποσού των δωρεών που μέχρι σήμερα αποτελούν ουσιαστικό μας πόρο.
- Η ενεργός βοήθειά σας είναι απαραίτητη για τη σωτηρία της Πρέσπας, για την ενίσχυση των φορέων προστασίας περιβάλλοντος αλλά και, γενικότερα, για κάθε τι που αφορά το περιβάλλον και τον πολιτισμό της πατρίδας, στοιχεία που αποτελούν αναμφισβήτητα τα πολυτιμότερα εφόδια της για το έτος 1992 και τον 21ο αιώνα.

Με ιδιαίτερη τιμή,

Ο Πρόεδρος της «Ελληνικής Εταιρίας»,
της Ελλ. Εθν. Επιτρ. ΜΑΒ/Unesco
και του Ευρωπ. Γραφ. Περιβ. (ΕΕΒ)

ΜΙΧ. ΣΚΟΥΛΛΟΣ

Επίκ. Καθηγ. Χημείας Περιβάλλοντος Π.Α.

Η ανταπόκριση του πολιτικού κόσμου υπήρξε σύσσωμη και από όλες τις πτέρυγες. Καθημερινά στα γραφεία μας δεχόμαστε επιστολές και τηλεφωνήματα με ευχαριστίες και ενέργειες στις οποίες πολλοί από αυτούς έχουν προβεί.

Αξίζει να σημειωθεί ότι υπήρξε σειρά επερωτήσεων στη Βουλή σχετικά με τη διαχείριση των Πρεσπών και την οικονομική ενίσχυση της «Ε.Ε.» και γενικά των μη κρατικών περιβαλλοντικών φορέων.

Ακόμα, σημαίνοντα μέλη του πολιτικού κόσμου ζήτησαν με επιστολές τους να γίνουν μέλη μας και άλλα μας δηλώνουν ότι θα είναι στη διάθεσή μας για την προώθηση οποιουδήποτε

προγράμματός μας.

Μια πιο έμπρακτη εκδήλωση είναι αυτή του Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας Ν. Σκουλά, ο οποίος στην επιστολή που μας έστειλε γράφει:

Γνωρίζοντας την πολύτιμη προσφορά της «Ελληνικής Εταιρείας» τα τελευταία 15 χρόνια στον τομέα της έμπρακτης προστασίας του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος στη χώρα μας — προσφορά, που είχε άλλωστε και διεθνή αναγνώριση — είμαστε πρόθυμοι να βοηθήσουμε ουσιαστικά στην υλοποίηση των νέων σχετικών πρωτοβουλιών της. Θα παρακαλούσαμε, γι' αυτό, να τεθούν υπόψη μας τυχόν προτάσεις σας για τη συμβολή των Υπηρεσιών μας στην εκπόνηση και εφαρμογή του Άμεσου Διαχειριστικού Σχεδίου Πρεσπών.

Ακόμη σας γνωρίζουμε, ότι ο ΕΟΤ συμβάλλοντας στην αντιμετώπιση των λειτουργικών εξόδων της Εταιρείας σας, θα σας επιχορηγήσει με ποσό 500.000 δρχ. από τον τακτικό προϋπολογισμό 1988.

Ο Υφυπουργός
ΝΙΚΟΣ ΣΚΟΥΛΑΣ

Εμείς, σαν «Ε.Ε.», ελπίζουμε αυτή η ενέργεια του κ. Σκουλά να πάρει μόνιμο χαρακτήρα. Γι' αυτή του τη χειρονομία τον ευχαριστούμε και από αυτή εδώ τη στήλη.

Περιβαλλοντική εκπαίδευση ενηλίκων

Σεμινάριο με θέμα «Προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων σε Κοινωνικο-Οικονομικά Πλαίσια» οργανώθηκε στο Killarney της Ιρλανδίας, από 12 έως 16 Απριλίου 1988, από το Ιρλανδικό Εκπαιδευτικό Ινστιτούτο County Kerry Vocational Education Committee, και χρηματοδοτήθηκε από την ΕΟΚ.

Σκοπός του Σεμιναρίου ήταν η διαμόρφωση μιας πρότασης ώστε να γίνει Οδηγία της ΕΟΚ, που να περιλαμβάνει ένα γενικό εκπαιδευτικό σχήμα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης ενηλίκων.

Στη διάρκεια της μιας εβδομάδας του σεμιναρίου επιχειρήθηκε να καθορισθεί η έννοια του περιβάλλοντος, έγιναν προτάσεις εκπαιδευτικών προγραμμάτων που να απευθύνονται σε συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες, όπως

π.χ. αγρότες, δάσκαλοι, νοικοκυρές κλπ. και, τέλος, συζητήθηκαν μέθοδοι αξιολόγησης των παραπάνω προγραμμάτων.

Με όλα αυτά τα στοιχεία διαμορφώθηκε ένα σχήμα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης ενηλίκων ικανό να εφαρμοσθεί, μετά από ειδική επεξεργασία κατά περίπτωση, σε διάφορες ομάδες ανθρώπων.

Στο σεμινάριο συμμετείχαν πέντε χώρες μέλη της ΕΟΚ — Αγγλία, Γαλλία, Ιρλανδία, Πορτογαλία και Ελλάδα — με συμμετέχοντες εκπαιδευτές, ερευνητές, υπαλλήλους υπηρεσιών και, γενικά, άτομα που είχαν σχέση με το περιβάλλον είτε μέσω του επαγγέλματός τους είτε μέσω περιβαλλοντικών οργανώσεων. Την πενταμελή ελληνική αντιπροσωπεία αποτελούσαν μέλη της «Ε.Ε.», της Ορνιθολογικής Εταιρείας, της Εναλλακτικής Κίνησης Οικολόγων, του Μουσείου Γουλανδρή και περιβαλλοντικών ομάδων της ΧΕΝ. Την «Ε.Ε.» εκπροσώπησε το μέλος μας Χριστίνα Ζέρη.

Υποτροφία της «Ε.Ε.» για μεταπτυχιακές σπουδές

Τον περασμένο Απρίλιο η «Ε.Ε.» έστειλε στον Τύπο την παρακάτω ανακοίνωση:

Η Ελληνική Εταιρεία για την Προστασία του Περιβάλλοντος και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, εξασφάλισε και φέτος μέσω του National Trust for Greece, υποτροφία, την 15η κατά σειρά, για μεταπτυχιακές σπουδές διάρκειας 1 έτους, κατά το ακαδημαϊκό έτος 1988-89 στο Institute of Advanced Architectural Studies του Πανεπιστημίου του York (Αγγλία) σε θέματα συντήρησης μνημείων.

Δεκτοί για τη θέση είναι Έλληνες Αρχιτέκτονες που πρέπει να γνωρίζουν πολύ καλά την αγγλική γλώσσα και στην περίπτωση που είναι υπάλληλοι (του Δημοσίου, ΝΠΔΔ ή ιδιωτικοί), να μπορούν να εξασφαλίσουν άδεια απουσίας ή εκπαιδευτική ενός έτους, η οποία θ' αρχίσει την 1.9.1988. Θα προτιμηθεί εκείνος που θα έχει ήδη κάποια σχέση, επαγγελματική ή άλλη, γενικώς προς το αντικείμενο των σπουδών, δηλαδή την αναστήλωση αρχιτεκτονικών μνημείων.

Οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να υποβάλουν αίτηση στην Ελληνική Εταιρεία όπου θα αναγράφονται η πλήρης διεύθυνση και τηλέφωνο του

υποψηφίου, η οποία θα συνοδεύεται από συνοπτικό αλλά πλήρες βιογραφικό σημείωμα (σπουδές, ομιλούμενες γλώσσες, προγενέστερη πείρα σε θέματα συντήρησης, δημοσιεύματα κλπ., με σχετικά αποδεικτικά).

Στις 31 Μαΐου 1988 η ειδική επιτροπή από μέλη της «Ε.Ε.» [η κ. Μαρ. Βερέμη για την αγγλική γλώσσα και οι κ.κ. Ανδρέας Συμεών (αρχιτέκτονας - πολεοδόμος), Αλέξ. Ζάννος (επίτιμος Καθηγητής του ΕΜΠ), Ιορδάνης Δημακόπουλος (Δρ Αρχιτέκτονας, Διευθυντής της Αναστηλώσεως του ΥΠ.ΠΟ.), Χαράλαμπος Μπούρας (Καθηγητής ΕΜΠ) για τα γενικά προσόντα και την κατάρτιση των υποψηφίων] είδαν τους υποψηφίους και ομόφωνα επέλεξαν τον αρχιτέκτονα του ΕΜΠ Σταύρο Μαμαλούκο. Ο κ. Μαμαλούκος θα είναι ο 15ος μεταπτυχιακός υπότροφος της «Ε.Ε.».

Οι πόροι για τις υποτροφίες αυτές εξασφαλίζονται από την αδελφή οργάνωση National Trust for Greece, που έχει έδρα το Λονδίνο.

Είναι αξιοσημείωτο το επίτευγμα αυτό της «Ε.Ε.». Στα 16 χρόνια ύπαρξής της να μπορέσει να προσφέρει στον τόπο ένα τόσο σημαντικό ανθρωπινό δυναμικό στη συντήρηση μνημείων! Και αυτό, χωρίς να έχει σταθερούς πόρους, παρά μόνο την αφοσίωση των μελών της σε τόσο σημαντικούς σκοπούς, όπως είναι η πολιτιστική μας κληρονομιά και το φυσικό περιβάλλον.

Εθελοντές δασοπροστασίας

Για δεύτερη συνεχή χρονιά οι πολίτες που ασχολούνται με την πυροπροστασία, μέλη του ΕΔΑΣΑ (Εθελοντές Δασοπυροπροστασίας Αττικής), αναλαμβάνουν και φέτος το καλοκαίρι με δικά τους έξοδα και κόπο τη φύλαξη της Πάρνηθας από εμπρηστές και οικοπεδοφάγους.

Οι ευαισθητοποιημένοι αυτοί πολίτες, πάνω από 400, που αγαπούν τη φύση και προτιμούν να προλαβαίνουν παρά να θεραπεύουν, θα μείνουν στην Πάρνηθα μέχρι τις 20 Σεπτεμβρίου. Εναλλάσσονται σε πέντε φυλάκια — πέρσι είχαν μόνο ένα — και περιμένουν όσους από μας μπορούν να διαθέσουν ένα ή περισσότερα από τα καλοκαιρινά βράδια στο θαυμάσιο αυτό βουνό της Αττικής.

Τα τηλέφωνα τους είναι: 321.2429, 321.2355 και 324.4789.

ΚΥΘΗΡΑ: εγκατάλειψη και κακοποίηση

ΤΑ ΚΥΘΗΡΑ παραμένουν μέχρι σήμερα ένα από τα ελάχιστα μέρη της Ελλάδας όπου δεν έχει αναπτυχθεί ο τουρισμός.

Υπάρχουν ελάχιστα ξενοδοχεία — τρίτης ή τέταρτης κατηγορίας — στα δύο λιμάνια, Αγία Πελαγία και Καψάλι, και πολλά ενοικιαζόμενα δωμάτια. Τόσο τα δυο λιμάνια όσο και τα άλλα χωριά του νησιού υποφέρουν από έλλειψη υποδομής και από κακοποίηση, κυρίως από μή Κυθήριους. Στο Καψάλι, για παράδειγμα, έχουν ανοίξει τα τελευταία χρόνια μπαρ και ντισκοτέκς. Το τελευταίο καλοκαίρι ξεχείλισαν οι βόθροι τους και άλλοι έσπασαν και τα λύματά τους, βρέθηκαν στη θάλασσα όπου οι λουόμενοι αντιμετώπιζαν καθημερινά κίτρινα νερά και βρωμιές.

Η Αγία Πελαγία, που άλλοτε ήταν ένα πολύ μικρό χωριό, έχει με τα χρόνια μεταβληθεί σε τσιμεντοχώρι, πυκνά δομημένο και με κακή ρυμοτομία.

Το Καψάλι, αντίθετα, για λόγους άσχετους προς τη γενική διάθεση των σημερινών κατοίκων του, έχει πολύ λιγότερο καταστραφεί (ιδιοκτήτες του στο εξωτερικό, κτήματα Μονών).

Επίσης, η Χώρα άρχισε εδώ και δυο χρόνια — υποτίθεται — να συντηρείται με πολλή κακογουστιά. Ευτυχώς, τα υπόλοιπα χωριά ελάχιστα έχουν αλλάξει εδώ και πολλές δεκαετίες.

Οι Κυθήριοι ως πριν ελάχιστα χρόνια ήταν ευτυχείς χωρίς τουρισμό. Και πολλοί είναι αυτοί που δεν τον θέλουν στο νησί. Επιβίωναν, βέβαια, με τα εμβάσματα των συγγενών τους. Οι νεότεροι, που δεν έχουν την ίδια σχέση με τη δεύτερη και τρίτη γενιά μεταναστών, βλέπουν αλλιώς τα πράγματα. Τα κλειστά σπίτια των μεταναστών που σιγά σιγά φθείρονται και γκρεμίζονται μαζί με την ερήμωσή τους φαίνονται άσχημα και δυσκολεύουν τη ζωή όσων κατοικούν ανάμεσα σ' αυτά. Εκείνο όμως που τους ενοχλεί περισσότερο είναι ότι, επειδή οι ιδιοκτήτες έχουν εκλείψει και οι κληρονόμοι σκορπίσει, πολύ δύσκολα μπορεί ένα τέτοιο σπίτι να συντηρηθεί και να ξαναχρησιμοποιηθεί. Πολλοί νέοι θα ήθελαν να ήταν δυνατό να τους παραχωρηθούν, αφού βρεθεί κάποια νομική διατύπωση, για κάποια χρόνια, για να τ'α συντηρήσουν και να τα

Κύθηρα: Διακόφτι - Μακροκύθηρα: η επιχωμάτωση του «διαποριού».

εκμεταλλευτούν. Είτε σαν ενοικιαζόμενα δωμάτια, είτε σαν ιδιοκατοίκηση είτε σαν αποθήκες.

Μια σκέψη που πολύ συζητήθηκε το προηγούμενο καλοκαίρι είναι: να μπορούν οι ενδιαφερόμενοι να τα επισκευάζουν με άδεια του κράτους και να τα χρησιμοποιούν, με απόδοση στους συγγενείς ή στην Κοινότητα μετά από κάποια χρόνια εκμετάλλευσης.

Το σύστημα αυτό, βέβαια, θα οδηγούσε στη συντήρηση των Παραδοσιακών Οικισμών όχι μόνο των Κυθήρων. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Περιβαλλοντικές Οργανώσεις καλούνται να επεξεργαστούν και να υποβάλουν σχετικές προτάσεις.

Κάτω Χώρα Μυλοποτάμου

Στο Κάστρο οι εκκλησίες έχουν αποτυπωθεί και καταχωρηθεί στη μελέτη των Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων που γίνεται από την Ακαδημία Αθηνών. Υπεύθυνος ο κ. Μαν. Χατζηδάκης.

Ο οικισμός του Κάστρου είναι του 13ου ή 14ου αιώνα και έχει οριστικά ερημώσει εδώ και πέντε χρόνια, όταν πέθανε και η τελευταία κάτοικος. Γύρω

στο 1965 τα μισά σπίτια ήταν κατοικημένα. Αρχιτεκτονικά ο οικισμός είναι ολόκληρος κτισμένος σε συνεχή δόμηση με διώροφα σπίτια. Κάθε σπίτι έχει ένα δωμάτιο συνήθως σε κάθε όροφο, με εξωτερική πέτρινη σκάλα στην πρόσοψη. Οι ταρατσες όλων των σπιτιών συγκοινωνούν μεταξύ τους.

Ο οικισμός έχει, δυστυχώς, αποφιλωθεί από πόρτες και παραθυρόφυλλα, πλην ελαχίστων εξαιρέσεων, και έχουν απογυμνωθεί τα σπίτια από έπιπλα και σκεύη.

Ίσως, ακόμα και αυτή την ύστατη στιγμή, θα μπορούσε να συντηρηθεί ο οικισμός και, ενδεχομένως, να χρησιμοποιηθεί εάν υπήρχαν οι νομικές προβλέψεις. Πάντως, πρώτη προτεραιότητα και πριν αρχίσει να γκρεμίζεται, είναι να αποτυπωθεί και να καταγραφεί γιατί αποτελεί μνημείο μοναδικό στο είδος του.

Από την καθυστέρηση και την αδιαφορία καταστράφηκε εντελώς πια η Παλιοχώρα — άλλο κάστρο αυτή. Πριν 30 χρόνια ήταν όρθιο: σπίτια, εκκλησίες, τοιχογραφίες. Το κάστρο της Παλιοχώρας ήταν χτισμένο την ίδια

Κύθηρα: Το λιμάνι στο Καψάλι. Λένε πως δεν είναι αρκετά προστατευμένο.

εποχή με το Μιστρά και βρισκόταν σε απόλυτη σχέση μαζί του.

Διακόφτι: τρίτο λιμάνι

Το χωριό Διακόφτι σώθηκε μέχρι σήμερα από οποιαδήποτε επέμβαση γιατί είναι απομακρυσμένο από τα υπόλοιπα χωριά. Μόνιμους κατοίκους δεν έχει. Τα παλιότερα σπίτια, οι «καμάρες», πρέπει να χτίστηκαν γύρω στα 1800. Οι παλιότερες είναι σήμερα θαμμένες κάτω από την άμμο.

Η νέα περίοδος ανοικοδόμησης μετά από προσπάθειες ενός ντόπιου «παράγοντα» έχει γίνει σε οικοπεδάκια των 300 τ.μ. και έχει, ουσιαστικά, αχρηστέψει ένα μέρος της παραλίας. Όμως ο οικισμός διαθέτει μερικά σπάνια και μοναδικά πλεονεκτήματα: μια ολοκάθαρη, ψιλή άμμο από κοχύλια· μια πεντακάθαρη θάλασσα, όπου άνετα μετράει κανείς τους κόκκους άμμου στο βυθό. Στην άμμο αυτή κάθε χρόνο έρχονται θαλάσσιες χελώνες και γεννούν τ' αυγά τους. Λίγο μακρύτερα από τον οικισμό υπάρχουν δύο θαλάσσιες σπηλιές και πλάκες λίγο μακρύτερα, όπου μπορεί κανείς να δει τις χελώνες αλλά και τις φώκιες που πάντοτε υπήρχαν εκεί. Δυστυχώς, τη θάλασσα αυτή περιοχή τη λεηλατούν κυριολεκτικά κάθε χρόνο τα γρι-γρί και τη νεκρώνουν οι δυναμίτες.

Το χειρότερο όμως για το χωριό Διακόφτι και τη γύρω περιοχή είναι πως μερικοί είχαν την ιδέα να το κάνουν το υπ' αριθμόν τρίτο λιμάνι του νησιού. Και την ιδέα την υλοποιούν!

Το σχέδιο αυτό έχει ήδη μπει σ' εφαρμογή χωρίς έγνοια και χωρίς καμιά

μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Έτσι κινδυνεύει να χαθεί μια μοναδική παραλία του νησιού και να ανατραπεί η οικολογική του ισορροπία.

Το νησάκι που βρίσκεται απέναντι κλείνει την αγκάλη του Διακοφτιού και δημιουργεί ένα έντονο ρεύμα νερού που είναι και ο αυτόματος υγιεινός καθαρισμός της περιοχής. Το πέραςμα ανάμεσα στις δυο στεριές είναι 60 μέτρα περίπου. Και η άμμος είναι κινητή.

Απειλή άμεσης καταστροφής βιοτόπων - Θαλάσσιας χελώνας και φώκιας στα Κύθηρα

Η «Ε.Ε.» καταγγέλλει και ζητά άμεση διακοπή των έργων

Στα Κύθηρα, πολύ κοντά στο σημείο που χωρίζονται από το νησάκι Μακροκύθηρα και κοντά στο Διακόφτι, υπάρχει αμμώδης παραλία στην οποία έρχονται και γεννούν τα αυγά τους θαλάσσιες χελώνες, ενώ σε απόσταση 500 μ. περίπου υπάρχουν δύο θαλασσινές σπηλιές όπου διαβιούν φώκιες γνωστές στους ντόπιους. Και τα δύο αυτά είδη ζώων είναι ιδιαίτερα σπάνια στη Μεσόγειο και προστατεύονται διεθνώς με συμβάσεις τις οποίες έχει υπογράψει και κυρώσει και η Ελλάδα, η οποία έχει τη μοναδική τύχη να είναι η πλουσιότερη στη Μεσόγειο στα είδη αυτά.

Ακριβώς την πολύτιμη και θαυμάσια αυτή περιοχή επέλεξαν για δημιουργία του τρίτου λιμανιού των Κυθήρων. Στα τέλη Μαΐου και αρχές Ιουνίου ανέσκαψαν την άμμο για να δημιουργήσουν δρόμο όπου με βαριά

Με κάθε αλλαγή του καιρού αλλάζει μορφή το «διαπόρι».

Η προσθήκη του λιμανιού πάνω στο νησί, με όλες τις επιβαρύνσεις (οχήματα, άνθρωποι, απόβλητα) θα αλλοιώσει τελείως το χώρο. Τα σπίτια, βέβαια, θα «αξιοποιηθούν» αφού θα μπορούν να μετατραπούν σε μπαρ και ντισκοτέκς και καφενεία. Το συνεχές πήγαινε-έλα φορτηγών, επιβατηγών και καϊκιών θα απομακρύνει τις θαλάσσιες χελώνες, θα εξαφανίσει τις φώκιες, θα αχρηστεύσει μια μοναδική παραλία, θα υποβαθμίσει το περιβάλλον και τη ζωή των κατοίκων. Και όλα αυτά στο όνομα μιας απρογραμμάτιστης «αξιοποίησης» με τόσο υψηλό κόστος και χωρίς μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων που είναι εδώ και χρόνια υποχρεωτική και από τους νόμους της δικής μας Πολιτείας και από τις κοινοτικές Οδηγίες.

Συμπερασματικά, νομίζω ότι ο τόπος αυτός με τη φυσική καθαρή θάλασσα θα πρέπει να αναπτυχθεί τουριστικά και να μην αφηθεί σ' αυτή την καταστροφή. Στο νησί υπάρχουν ήδη δυο λιμάνια. Ποιά σκοπιμότητα υπαγόρευσε την κατασκευή απ' αρχής τρίτου; Σίγουρα θα ήταν λιγότερα τα έξοδα για την αναμόρφωση των δύο που υπάρχουν. Και οι επιπτώσεις στο περιβάλλον ακόμα λιγότερες.

μηχανήματα και φορτηγά περνούν στα Μακροκύθηρα ενώνοντας με «μπάζωμα» το στενό, διακόπτοντας τη φυσική κυκλοφορία των υδάτινων μαζών, που ήταν ιδιαίτερα ισχυρή και αλλάζοντας δραστικά και οδυνηρά για το περιβάλλον την κατάσταση, χωρίς μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Αποτέλεσμα: βάνουση ζημία πολύτιμων βιοτόπων και παρεμπόδιση των μηχανισμών αυτοκαθαρισμού της περιοχής.

Η «Ε.Ε.» διατυπώνει την απορία και αγανάκτησή της για τη συνεχιζόμενη φθορά του φυσικού μας περιβάλλοντος και ζητά την άμεση διακοπή των έργων, την αποκατάσταση των φθορών και, αν πράγματι υπάρχει ανάγκη τρίτου λιμένος, την επιλογή άλλης περιοχής, αφού πρώτα εκπονηθεί κατάλληλη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Η βράβευση Δήμου Λουτρακίου - Περαιχώρας

Στο προηγούμενο Δελτίο μας αναφερθήκαμε στη βράβευση του Δήμου Λουτρακίου - Περαιχώρας, τόσο σε εθνικό όσο και σε κοινοτικό επίπεδο, σαν μια από τις καθαρότερες πόλεις της Ευρώπης. Αυτό έγινε κατά τη διάρκεια του Ευρωπαϊκού Έτους Περιβάλλοντος.

Στις 7 Ιουνίου, ο Δήμαρχος κ. Γιωτάκης, με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος, έδινε την παρακάτω συνέντευξη στην εφημερίδα «ΤΑ ΝΕΑ»:

Πώς τα καταφέρατε αλήθεια;

«Προσπαθούμε διαρκώς να ευαισθητοποιούμε τον πληθυσμό και να τον κάνουμε να πιστέψει πως η προστασία του περιβάλλοντος γενικότερα και η καθαριότητα ειδικότερα είναι δική του υπόθεση».

Γενικόλογη συνταγή που όμως ακολουθείται από μερικές πιο πρακτικές συνταγές για την επιτυχία της ευαισθητοποίησης:

- *Συνταγή πρώτη:* Καθημερινή αποκομιδή των σκουπιδιών. Κι όταν λέμε καθημερινή εννοούμε ότι τα Σαββατοκύριακα δεν λογίζονται ως ημέρες ξεκούρασης και αργίας. Ακόμα και για τα απορριμματοφόρα.
- *Συνταγή δεύτερη:* Εξακόσια ενενήντα δύο καλαθάκια και κάδοι απορριμμάτων μπορούν να υποδεχτούν τα σκουπίδια ή τα σκουπιδάκια σας (στα τελευταία περιλαμβάνονται και το χαρτάκι που σημειώσατε κάποιο τηλέφωνο) σε οποιοδήποτε σημείο των 86 χιλιομέτρων δρόμων, κεντρικών και παρόδων, που διαθέτει το Λουτράκι.
- *Συνταγή τρίτη:* Οι δρόμοι πλένονται κάθε δέκα μέρες από δύο υδροφόρα οχήματα του δήμου και οι κάδοι συχνότερα.
- *Συνταγή τέταρτη:* Ειδικά συνεργεία καθαριότητας του δήμου σαρώνουν κάθε μέρα, αρχίζοντας στις τέσσερις τα χαράματα, τις πλαζ της πόλης. Στις οχτώ που θα ξυπνήσετε, όσοι ξυπνήσετε, και θα κατεβείτε στη θάλασσα, μη σκαλίζετε την άμμο. Δεν θα βρείτε ούτε γόπα τσιγάρου.
- *Συνταγή πέμπτη:* Ειδικό σκάφος, του Δήμου κι αυτό, όχι του λιμεναρχείου, διαπλέει καθημερινά τη θάλασσα και με μια ειδική απόχη που διαθέτει στο μπροστινό τμήμα μαζεύει τα επιπλέοντα σημάδια που έστειλε ο...

αέρας, ή τα καράβια.

- *Συνταγή έκτη:* ο Δήμος βραβεύει κάθε χρόνο με μια εκδρομή την καθαρότερη τάξη σχολείου, την καθαρότερη επιχείρηση και την καθαρότερη κουζίνα εστιατορίου (στις δύο τελευταίες περιπτώσεις δεν προσφέρονται εκδρομές!)
 - *Συνταγή έβδομη:* Κατά διαστήματα, κάτοικοι και δημοτική αρχή κάνουν εκστρατείες καθαριότητας, καθαρίζοντας οικόπεδα, πλατείες, ακτές, δρόμους.
 - *Συνταγή όγδοη:* Αρχές καλοκαιριού και οι μαθητές του Λουτρακίου — μέσω του Πνευματικού Κέντρου της πόλης — πηγαίνουν από σπίτι σε σπίτι και από διαμέρισμα σε διαμέρισμα και μοιράζουν φυλλάδια με την προτροπή, πολλές φορές και με μια γελοιογραφία, «διατηρήστε την πόλη καθαρή». Για να πεισθούν και οι παραθεριστές που μπορεί να σκέφτονται... «ε, σεζόν είναι και θα περάσει».
 - *Συνταγή ένατη:* Μπορεί να μην έχει σχέση με την καθαριότητα αποκλειστικά, αφορά όμως το περιβάλλον. Μαθητές γυμνασίου ανέλαβαν το '84 μια εκστρατεία αναδάσωσης, πολύ πριν επισκεφθούν οι φωτιές τα δάση τους. Και θα το ξανακάνουν και φέτος.
- Συνταγή δέκατη δεν υπάρχει, υπάρχουν όμως δύο χαρακτηριστικές λεπτομέρειες:
- Η πρώτη: 300% αυξήθηκαν τα τέλη καθαριότητας την τελευταία πενταετία στο Λουτράκι. Ο κόσμος ξινίστηκε λιγάκι στην αρχή, αλλά μετά το δέχτηκε. Τουλάχιστον ξέρει πού πάνε τα λεφτά του.
 - Και η δεύτερη: Στην ετήσια λογοδοσία ή απολογισμό που εκ του νόμου είναι υποχρεωμένη να κάνει η δημοτική αρχή, το πρώτο θέμα που θίγεται είναι το θέμα της καθαριότητας. Όχι πως θ' άλλαζε τίποτε αν θιγόταν τελευταίο, αλλά δεν συμφωνείτε πως τα πάντα είναι θέμα προτεραιοτήτων;

ΔΩΡΕΑ ΣΤΗΝ «Ε.Ε.»

Στη μνήμη Φίλωνος Φίλωνος, η «Ε.Ε.» έλαβε δωρεά 200.000 δρχ. από τα μέλη μας Κώστα και Λυδία Καρρά.

Τα νέα μας

ΤΟ ΛΕΥΚΩΜΑ ΣΙΝΑΣΟΥ

Η Ελληνική Εταιρεία έχει στα γραφεία της ένα σημαντικό αριθμό τόμων από το τόσο αξιόλογο λεύκωμα «*Η Σινασός της Καρπαδοκίας*». Ός τώρα είχε διατεθεί στην τιμή των 3.000 δρχ. κατά τη διάρκεια των διαφόρων εκδηλώσεων της «Ε.Ε.».

Με απόφαση του Δ.Σ. το λεύκωμα θα εξακολουθεί να διατίθεται με καταβολή δωρεάς προς την «Ε.Ε.» δραχμών 3.000. Ετοιμάζεται σχετική αναγγελία με φωτογραφία του λευκώματος, η οποία θα διανεμηθεί στα μέλη, τους φίλους της «Ε.Ε.» και άλλους ενδιαφερομένους.

ΤΟ TELEFAX, ΤΟ ΦΩΤΟΤΥΠΙΚΟ ΜΗΧΑΝΗΜΑ ΚΑΙ Ο ΕΚΤΥΠΩΤΗΣ

Με έξοδα που καλύφθηκαν από το ΕΕΒ (Ευρωπαϊκό Γραφείο Περιβάλλοντος) τα γραφεία μας εξοπλίστηκαν με TeleFax. Ακόμα με απόφαση του Δ.Σ. αγοράστηκε και φωτοτυπικό μηχάνημα. Και τα δύο διευκολύνουν κατά πολύ τις εργασίες της γραμματείας και την επικοινωνία μας με τον Τύπο και τις Αρχές.

Τέλος, η δωρεά του ηλεκτρονικού υπολογιστή από την "Olivetti" συμπληρώθηκε με την αγορά από μέρους μας ενός εκτυπωτή. Αυτή η συμπλήρωση πέρα από το ότι επιταχύνει και συμπληρώνει τις χρήσεις του Υπολογιστή, ολοκληρώνει σταδιακά τον όλο μας εξοπλισμό.

ΟΣΙΟΣ ΛΟΥΚΑΣ

Η κ. Α. Μανουηλίδη, μέλος του Δ.Σ., ήρθε σε επαφή με την κ. Τουλούπα σχετικά με το θόρυβο που δημιουργήθηκε στον Τύπο με το άρθρο του «Βήματος» και τις απαντητικές επιστολές για τις εργασίες αποκατάστασης στη μονή του Όσιου Λουκά.

Με την ευκαιρία, η κ. Λασκαρίνα Μπούρα μας ενημερώνει πως για να τελειώσουν εντελώς οι εργασίες που έχει αναλάβει η «Ε.Ε.» υπολείπονται μόνο κάποια τελειώματα στο ηλεκτρικό δίκτυο και το πάτωμα. Στην κ. Μπούρα έγιναν κρούσεις από την Αρχαιολογική Υπηρεσία του ΥΠ.ΠΟ. να αναλάβει τη μελέτη περαιτέρω αποκαταστάσεων στον Όσιο Λουκά. Η ίδια έχει κάποιους δισταγμούς, εκτός αν της γίνει επίσημη ανάθεση από το ΥΠ.ΠΟ.,

εξασφαλισθούν οι πιστώσεις και διατεθούν κατάλληλοι τεχνίτες.

Δ.Ε.Η. ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Το μέλος μας κ. Άλκ. Τρίχα μας ενημέρωσε πως η ΔΕΗ, στην προσπάθειά της για την προστασία του περιβάλλοντος, δείχνει κάποια ευαισθησία για τις φωλιές των πελαργών που είναι χτισμένες πάνω στις κολώνες της. Έχει, μάλιστα, επεξεργαστεί σχέδια υποστήριξης και ανάπτυξής τους. Εμείς χαιρόμαστε ιδιαίτερα για τις ευαισθησίες αυτές της ΔΕΗ, τις επικροτούμε και προσδοκούμε ανάλογες κινητοποιήσεις και μέτρα για τα αιωρούμενα καλώδιά της και την τέφρα.

Επίσης, εκτιμούμε ιδιαίτερα το μήνυμα της ΔΕΗ πως περιμένει προτάσεις μας — ευχαρίστως θα τις στείλουμε — και πως είναι πρόθυμη να βοηθήσει σε συνέδριό μας.

Ο ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΡΥΜΟΥ ΠΡΕΣΠΩΝ

Η Ελληνική Εταιρεία σε συνεργασία με το Υπουργείο Γεωργίας και το WWF έχουν εκδόσει έναν πρωτότυπο και καλαίσθητο Οδηγό για τους επισκέπτες του Εθνικού Δρυμού Πρεσπών. Περιλαμβάνει: γενικές οδηγίες, πληροφορίες για τη χλωρίδα και την πανίδα του δρυμού, χάρτη, και πληροφορίες για το πώς μπορείτε να πάτε, πότε είναι η κατάλληλη εποχή και τί μπορείτε να δείτε και να ζήσετε.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ - ΣΥΝΕΔΡΙΑ

● Ο κ. Μιχ. Σκούλλος σε συνεργασία με την κ. Χρ. Ζέρη, παρουσίασαν στο ξενοδοχείο «Ηλέκτρα», σε εκδήλωση

του Συνδέσμου Ελληνίδων Επιστημόνων, το πρόγραμμα της Πρέσπας, μπροστά σ' ένα πολυπληθές ακροατήριο.

● Η Σοροππιμιστική Ένωση Ελλάδας οργάνωσε με την ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας Περιβάλλοντος συνέδριο για την **Προστασία του Φυσικού Περιβάλλοντος** στις 3-4 Ιουνίου. Μεταξύ των εισηγητών ήταν και ο πρόεδρος της «Ε.Ε.» Μιχ. Σκούλλος καθώς και το μέλος μας κ. Κ. Κασσιός. Ο κ. Σκούλλος μίλησε για τη *Ρύπανση του Θαλάσσιου Περιβάλλοντος* και ο κ. Κασσιός για την *Αντοχή του Αττικού Τοπίου*.

● Η Σοσιαλιστική Ομάδα του Ευρωκοινοβουλίου οργάνωσε στην Αθήνα εκδήλωση με θέμα **Ευρωπαϊκά Δάση και Περιβάλλον**. Η εκδήλωση ήταν στα πλαίσια της Παγκόσμιας Ημέρας Περιβάλλοντος. Ανάμεσα στους ομιλητές ήταν και ο κ. Μιχ. Σκούλλος, σαν πρόεδρος τόσο του ΕΕΒ όσο και της «Ε.Ε.». Από την εκτεταμένη εισήγηση του κ. Σκούλλου παραθέτουμε εδώ ένα μικρό μόνο τμήμα της:

«... Η αντιμετώπιση του διδύμου προβλήματος: *όξινης βροχής - όζοντος* του Ευρωπαϊκού Βορρά και *πυρκαγιών* του Ευρωπαϊκού Νότου, καθώς και η *απαραίτητη για την Ευρωπαϊκή Ενοποίηση αλληλεγγύη, με άρση των αναστολών μερικών χωρών του Βορρά ως προς τη διαμόρφωση κοινής Δασικής Πολιτικής και εξασφάλισης των απαραίτητων χρηματοδοτήσεων και, ταυτόχρονα, άρση των αναστολών μερικών χωρών για εφαρμογή υψηλής στάθμης προδιαγραφών, για μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης από κινητές και σταθερές πηγές, ιδιαίτερα τις*

μεγάλες εγκαταστάσεις καύσης, που με τα οξείδια θείου και αζώτου προκαλούν την όξινη βροχή και τις παρεπόμενες βλάβες των Δασών.

» Κλείνοντας, επιτρέψτε μου να τονίσω, ότι είναι οξύμωρο η Ευρώπη να οδεύει στην *Ενοποίηση της αγοράς της το 1992 χωρίς να έχει εξασφαλίσει την εναρμονισμένη και δυνατή διαχείριση των φυσικών πόρων της, οι πολυτιμότεροι από τους οποίους είναι για την ίδια την επιβίωσή της: το καθαρό περιβάλλον και τα υγιή δάση της.*

» Αυτό ισοδυναμεί με τους άφρονες εκείνους γονείς που θέτοντας στόχο την εξασφάλιση λίγων παραπάνω άχρηστων και πρόσκαιρων καταναλωτικών αγαθών για τα παιδιά τους υποθηκεύουν την ίδια την υγεία και το μέλλον αυτών των παιδιών».

«ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»

ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟ

ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΥ 36 - ΑΘΗΝΑ 106 73
ΤΗΛ. 3605.319 - 3622.535

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ

ΜΙΧ. ΣΚΟΥΛΛΟΣ

ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΥ 36 - ΑΘΗΝΑ

ΣΥΝΤΑΞΗ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ

ΗΛΙΑΣ ΝΕΛΛΑΣ

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Τ.Φ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ

«Ι. ΜΑΚΡΗΣ Α.Ε.»

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΕΛΟΣ ΚΑΤΑΒΑΛΗΘΗΚΕ